

文法目錄

名詞

	課數	頁數
1) 性屬.....	2, 6	4, 27
2) 數目.....	3, 7	9, 31
3) 字尾變化 (例如 стол, комната, окно)		
預告.....	14	68
後格.....	15, 16	75, 82
前置格.....	14	68

格的意義及用法

1) 主格.....	14	68
2) 役格:		
直接賓詞.....	15, 16	75, 82
在前置詞 в, на, через 之後.....	17	85
在前置詞 за, под 之後.....	20	98
6. 前置格:		
在前置詞 в, на 之後.....	14	66
在前置詞 о, об 之後.....	15	75

形容詞

1) 性屬的方式.....	8	36
2) 數目的方式.....	9	41
3) 簡式.....	13	61
5) 比較級.....	10	45
6) 最高級.....	19	96

代名詞

1) 人稱.....	2, 3	4, 9
2) 問句代名詞 кто, что.....	2	4
3) 問句代名詞 какой.....	8	36
4) 指示代名詞 (этот).....	10	46

5) 否定代名詞 (никто, ничего)	5	16
--------------------------------	---	----

動詞

1) 不定式動詞	5	19
2) 指示方式		
現在式 I 和 II 的變化	4	14
現在式動詞字尾是 ся' сь	20	93
3) 不定人稱的構造 (像 говорят)	15	75
4) 命令式	12	55
5) 詞句: у меня есть	11	50

副詞

副詞的最大用處:

地方	5, 17	19, 85
時間	20	98
形式	9	41
比較	12	55

前置詞

в (用於役格)	17	85
в (用於前置格)	14	68
за (用於役格)	20	98
на (用於役格)	17	85
на (用於前置格)	14	68
о, об (用於前置格)	15	75
под (用於役格)	20	98
через (用於役格)	17	85

連接詞

1) 並列的 а, но	4	14
2) 附屬的 что	5	19
чем	10	45
когда	20	93
где, куда	5, 14	19, 68

ПЕРВЫЙ РАЗДЕЛ

第一部份

1 ПЕРВЫЙ УРОК

第一課

ТЕКСТ 正文

1. Это¹ кнйга. Это газёта. Это кнйга и газёта. Это бумáга. Это карандаш. Это бумáга и карандаш. Вот рúчка. вот рúчка и перо. Вот кнйга, газёта, карандаш, бумáга, рúчка и перо.

2. Что это? Это шкаф. Что это? Это стол. Что это? Это стул. Это стол и стул. Что это? Это лáмпа. Это картинá. Что это? Это шкаф, стол, стул и лáмпа.

3. Это кóмната? Да, это кóмната. Это пол? Да, это пол. Это окнó? Да, это окнó. Это пол? Нет, это не пол, а стенá. Это потолок? Да, это потолок. Это пол? Нет, это не пол, а потолок.

СЛОВАРЬ 生字

это 這個, 這	лáмпа 燈
это кнйга 這是書	картинá 圖畫
кнйга 書	кóмната 房間
газёта 報紙	это кóмната? 這是房間嗎?
и 同, 和	да 是的
бумáга 紙	пол 地板
карандаш 鉛筆	окнó 窗

註 1. 大寫的黑字，不是電音的記號。這些單字的電音，在生字裏可以找到。

ручка 鋼筆	не 不是(不變詞)
вот 如此,這就是	нет 不是,不
перо 鋼筆尖	а 但是
что это 這是什麼?	стена 牆壁
шкаф 櫥,棚	это не пол а стена 這不是地
стол 桌子	板,但是牆壁
стул 椅子	потолок 天花板

ТИПОВЫЕ ФРАЗЫ 句型

1. Что это? 這是什麼? Это стол. 這是桌子
2. Это стол? 這是桌子嗎? Да, это стол. 是的,這是桌子
 Нет, это не стол. 不是,這不是桌子
 Это не стол, а шкаф. 這不是桌子,但是櫥。

ПРОИЗНОШЕНИЕ 發音

(а, о, у)	[А] 這個字代替 非重音 о, а	[І] 這個字代替 非重音 е	[Ә] 這個字代 替非重音 о	(л, р)
ла́мпа	о́кно	сте́на	по́толок	пол
сто́л	газе́та	пе́ро	э́то	по́толок
сту́л	по́толок	не пол		пе́ро ру́чка

記牢：[А] 這一個記號的發音，像英文裏“up”的母音發音，非重音的 о 和 а，在俄文裏，是在重音的字母之前，則其發音為 [А]。

例如：о́кно—[АКНО]。

[Ә] 這一個記號的發音，不像英文裏“fur”的母音發音，在重音字母之後，聽起來像 о 和 а 之間的聲調。

例如：э́то=[этә]，或者在第二，第三重音字母之前。

例如：по́толок=[пәтАлок]，каранда́ш=[Кәрандаш]。

注意：在 **н** 之前的 **к** 是有聲音的：

例如：кни́га

что 裏的 **ч**，發音極像 **ш**

要注意正確的重音，一個音的單字，像連接詞 **и**，不變詞 **но**，重音是加在後面的單字上。

ГРАММАТИКА 文法

1. 俄文裏是沒有冠詞

在俄文裏，沒有固定或不固定冠詞的：

例如：кни́га 這個字可以作為（一本書）或（這本書）之意，

2. Это 這個字的意思：（這是）或（它是）

Это каранда́ш.

這是一枝鉛筆。

Это кни́га.

這是書。

以上兩句句子里，**это** 的意思：“這是”或“它是”。

Это не каранда́ш.

這不是鉛筆。

Это не кни́га.

這不是書。

否定式中，例如“這不是書”。短語：“這不是”是用 **это** 這一個字來表示，祇要加上不變詞 **не**，就成為否定句子了。

3. нет 和 не

不要混亂 **нет** 和 **не** 這二個字，**нет** 的意思是“否”即 **да** “是”之反意字。**не** 這個字的意思為“不是”它常常放在否定單字之前。

例如：это не стол

4. 簡單問句之構造

要造一句簡單問句而需要回答“是”或“不是”，在俄文裏字的次序是不用變化的。例如英文裏 “It is a book. Is it a book?” 在俄文裏這樣的問句，祇要變更語氣就行。

例如：это кни́га（陳述句）это кни́га?（問句）

假使你注意後面的短語，要回答“不”或“是”時，則問句由苦調指出，但是這些字的次序可以不變。

УПРАЖНЕНИЯ 練習

1. 抄寫正文第一，第二，第三節

2. 第二次抄寫時用下列的更換：

第二節的名詞換第一節的名詞，第三節的換第二節，第一節的換第三節：例如第一節的 это книга 則代以 это шкаф (第二節)

3. 比較句型一節中的六旬句子。

4. 預備以俄文會話，用你在這課裏所習的生字及句子構成法，開始說話時要大胆，不要猶疑，盡你所可能的去做。

5. 把下列中文譯成俄文：

1) 這是什麼？ 2) 這是書 3) 這是鋼筆問這是鉛筆 4) 這是圖畫嗎？ 5) 是的，這是圖畫 6) 這是椅子嗎？ 7) 不是，這不是椅子。

2 ВТОРОЙ УРОК

第二課

ТЕКСТ 正文

1. Вот гражданин Иванóв. Вот граждáнка Иванóва. Граждани́н Иванóв — ру́сский. Граждáнка Иванóва — ру́сская. Кто́ это? Это́ товарищ Ла́пин. Он не ру́сский? Нет, он то́же ру́сский¹. Кто́ это? Это́ товарищ Ла́пина, она́ ру́сская. Товарищ Ла́пин — Коммуни́ст. Товарищ Ла́пина — коммуни́стка.

2. Господин Смит — англича́нин. Госпожа́ Джонз — англича́нка. Господин Ро́бертс не англича́нин, он америка́нец. Он корреспондэ́нт. Госпожа́ Уэльз — англича́нка. Она́ корреспондэ́нтка. Господин Смит — америка́нец? Нет, он англича́нин. Он журнали́ст? Нет, он диплома́т.

註 1. 參看文法第三節 пет 【不】確定之意義。

3. Я — русский. Вы не русский, — вы англичанин. Я тут. Вы тоже тут. Кто там? Там гражданин Иванов. Где товарищ Лапин? Он тут. Вот он.

4. Где карандаш? Он тут. Где книга? Она там. Где перо? Оно тоже там. Стол тут? Да, он тут. Вот он. Газета там. Перо тоже там.

СЛОВАРЬ 生字

гражданин 公民，君	Смит 司米脫（姓名）
Иванов 依佛諾夫（姓名）	англичанин 英國人
гражданка 女公民	госпожа 女士，太太
Иванова 依佛諾娃（女姓名）	англичанка 英國女人
русский 俄國人	Робертс 勞皮耳脫斯（姓名）
русская 俄國女人	американец 美國人
кто 誰	американка 美國女人
кто это? 這是誰？	корреспондент 通訊員
Лапин 拉賓（姓名）	корреспондентка 女通訊員
он 他	журналист 新聞記者
он русский 他是俄國人	журналистка 女新聞記者
он не русский? 他不是俄國人嗎？	дипломат 外交官
нет, он русский 不是，他是俄國人 я 我	
она 她	вы 您
она русская 她是俄國女人	тут 此處，該處
она не русская 她不是俄國女人	там 在那邊
коммунист 共產黨員	кто там? 誰在那邊？
коммунистка 女共產黨員	где? 何處？
товарищ 同志	вот он 就是他
господин 先生	

- КТО? { ОН: гражда́нин, коммуни́ст, товарищ, госпо́дин, ру́сский, англа́чанин, америка́нец, корреспондент, журна́лист, дипломат.
Она́: гражда́нка, коммуни́стка, ру́сская, америка́нка, госпо́жа, корреспондентка, журна́листка.
- ЧТО? { ОН: стол, стул, шка́ф, каранда́ш, пол, потоло́к;
Она́: кнѳ́га, газѳ́та, бума́га, комна́та, стена́, ла́мпа;
Оно́: перо́, о́кно.

ПРОИЗНОШЕНИЕ 發音

[л]
Она́ [лна]
Оно́ [лно]
товари́щ [таварищ]

ГРАММАТИКА 文法

1. 名詞

像這些字：товари́щ（同志）журнали́ст（新聞記者）америка́нец（美國人）——是表示人物。在問句時我們就要用這一個字 КТО?（誰？）

像這些字：ла́мпа（燈）кни́га（書）стол（桌子）——是表示事物，在做問句時我們就要用這一個字：ЧТО?（什麼？）

我們凡表明人物或事物的單字，在問句裏要用：

КТО?（誰？） ЧТО?（什麼？）者，叫做名詞。

2. 名詞的性別

Вот стол. Он тут. 這就是桌子 他在此處

Вот ла́мпа. Она́ тут. 這就是燈 她在此處

Вот перо́. Оно́ тут. 這就是鋼筆尖 牠在此處

1. 在俄文裏，名詞分為三種性別——陽性，陰性，中性

2. 每一個陽性名詞，例如：гражда́нин（公民）стол（桌子）可以用代名詞 он（他）來代替。

3. 每一個陰性名詞：例如：граждáнка（女公民）кни́га（書）——可以用代名詞 она́（她）來代替。

4. 每一個中性名詞：例如：перо́（鋼筆尖）окно́（窗），可以用代名詞 оно́（牠）來代替。

5. 我們怎樣來辨別名詞的性別呢？——名詞的性別，若是指人或動物或事物時，是很容易來辨別的：例如：

корреспондэ́нт（通訊員）是陽性。корреспондэ́нтка（女通訊員）是陰性。平常我們是在每一個單字的最後一個字尾的字母，而來分別他們的性屬。

例如：名詞在主格單數時，有一個硬音子音的字尾，則是陽性

америка́нец 美國人

сто́л 桌子

明顯地：最末一個字母 ц 和 л 是子音。

6. 大多數名詞在主格單數時，字尾凡是 а 的，則是陰性

америка́нка 英國女人

кни́га 書

7. 名詞主格單數時，字尾凡是 о 的，則是中性

перо́ 鋼筆尖

окно́ 窗

8. 陽性，陰性不但可以指示無生命的東西，也可以指人及動物。

9. 中性名詞決不能用於有生命的東西，人及動物等

3. Нет（不是）是確定之意義

假使問句是否定的：例如：Он не там?（他不在那邊嗎？）則確定的答句是需要的，在俄文裏代替 да（是的）的字是 нет（不是）：

Нет, он там（正確的：不是，他在那邊）但是在英文裏，我們必定要這樣回答：Yes he is there（是的，他在那邊）

4. Товарищ 這個字

1. 有些少數名詞是陽性，陰性，兩性都可以用的，其中之一是

Товарищ (同志)。這個字在寫作時我們可以簡寫為：**тов** 或簡化為 **т**

2. 當我們稱呼一個不相識的人時，或稍微相識的，我們常用 **гражданин** (公民) 這個字，在辦公時也用來稱呼一同工作的同事。

3. 大多數研究工作者同他們的主管人員，學生同教授等等 **товарищ** 這個字是常常用着。一個政治演說家常稱呼他們的聽衆們為：

товарищи (同志們)

5. 俄國人的姓，字尾是 **ин** 同 **ов**

若俄國人的姓字尾是 **ин** 同 **ов** (**Иванов, Лавин**)，就有不同的方式來表明陽性和陰性：

陽 性

陰 性

Лавин

Лавина

Иванов

Иванова

6. 單數的人稱代名詞

單 數		
第一人稱	я 我	說話的人
第二人稱	ты, Вы 你，您	聽的人
第三人稱	он 他 она 她 оно 牠	講到的人

1. **Он** (他) 用來代替陽性名詞

она (她) 用來代替陰性名詞

оно (牠) 用來代替中性名詞

2 **Вы** (您) 是客氣的稱呼，單數，多數都可以用。例如：你，或你們。

ты (你) 用來問單數的親戚，小孩，或知友。(祇限一個人的稱呼)

3. 人稱代名詞 **я** (我) 在一句句子的開始時必須要大寫。

7. 疑問代名詞 **кто** 同 **что**

кто? 誰?	что? 什麼?
---------	----------

Кто? (誰?) 用於人類

Что? (什麼?) 用於事物

8. 現在式是缺少“連接”動詞

Он тут 他在此處

Он русский 他是俄國人

Книга и газета там. 書同報紙在那邊

看了上面的例子，我們可以知道，在俄文裏現在式字的連接動詞像英文裏 is, are 等，平常是不用的。

УПРАЖНЕНИЯ 練習

1. 寫出所有第一課第二課，正文裏的名詞，依照他們的性別分成三類，並指出這些名詞，那種可以用 он, 用 она, 用 оно 來代替

2. 把下列中文譯成俄文。

- 1) 這是誰? 2) 這是依佛諾夫同志。 3) 他是俄國人嗎?
4) 是的，他是俄國人 5) 你是英國人嗎? 6) 不是，我是美國人，
7) 勞勃脫斯夫人是英國女人嗎? 8) 是的，她是英國女人 9) 她在何處? 10) 她在那邊。

3 УРОК ТРЕТИЙ

第三課

ТЕКСТ 正文

Вот студенты Пáвлов и Никитин; студенты Пáвлов и Никитин тут. Где они́? Они́ тут. Кто там? Там профессор. Там студéнтки.

Я педагог. Вы не педагог, вы ученик, вы ученица. Где мы? Мы тут.

Господа М. и К. — англичане. Они корреспонденты. Мы не корреспонденты. Вы не англичане, вы американцы.

Кто это? Это граждане Иванов и Лапин. Они русские.

Вот карта. Тут страны и государства. Вот государство СССР. Вот город Москва. Москва — столица СССР. Вот город Ленинград. Москва и Ленинград — города СССР.

Вот река Волга. Вот река Нева. Волга и Нева — реки СССР. Вот ещё города, порты и реки СССР.

Вот Урал. Тут горы. Вот Кавказ. Тут тоже горы, тут тоже порты и города.

СЛОВАРЬ 生字

студент,-ы 大學生(少數,多數)	мы 我們
Павлов 勃夫洛夫(姓名)	господа 諸位,先生(多數)
Никитин 尼克金(姓名)	англичане 英國人(多數)
они 他們	англичанки 英國女人(多數)
профессор,-а 教授(少數,多數)	корреспонденты 通訊員(多數)
студентка,-и 女大學生(少數,多數)	американцы 美國人(多數)
	американки 美國女人(多數)
педагог,-и 教師(少數,多數)	граждане 公民(多數)
ученик,-и 學生(少數,多數)	карта,-ы 地圖(少數,多數)
ученица,-ы 女學生(少數,多數)	страна,-ы 國家,地方(少數,多數)
государство,-а 國家(少數,多數)	река,-и 河流(少數,多數)
	Волга 伏爾加(俄國大河)
СССР 蘇維埃社會主義共和國聯邦之略。эсэсэср(蘇聯)	Нева 尼瓦(通俄都立大河)
	ещё 還,又,尚

Москва 莫斯科

порт, -ы 港(少數,多數)

Ленинград 列寧格勒

Урал 烏拉嶺

столица, -ы 首都(少數,多數) гора, -ы 山(少數,多數)

столица СССР 蘇維埃社會主義 Кавказ 高加索

共和國聯邦的首都(蘇聯的首都) тоже 也是
город, -а 城市(少數,多數)

он: профессор, студент, педагог, ученик, город, порт;

она: студентка, ученица, страна, река, гора, карта;

оно: государство.

они: { студенты, порты, американцы, города, профессора, педагоги,
ученики;
студентки, ученицы, страны, реки, горы, карты;
государства.

ПРОИЗНОШЕНИЕ 發音

硬音加 ы	[Λ]代替非重音 о	о 這個字轉變為 → [Λ]	е → [I]
мы, вы, ты страны, карты порты столицы	столица Москва	порт порты он они горы гора	река Нева ученик

ГРАММАТИКА 文法

1. 名詞的多數, 字尾凡是子音字母, а 同 о 者

陽 性

студент — студенты

стол — столы

карандаш — карандаши

ы

名詞字尾是硬音子音字母者，變多數時，常加 **ы** 例如：

студѐнты

сто́лы

и

但在 **ж, ч, ш, щ** 同 **г, к, х** 之後要加 **и**，依照平常拼法規則，這些字之後常加母音（參照發音部）

有些少數名詞的多數字尾是 **а**：го́род — городá，像 англичани́н, гражда́нин 把 **нин** 改成 **но**：англича́но, гра́ждано

陰 性

газѐта — газѐты

карти́на — карти́ны

кни́га — кни́ги

ы

陰性單數字尾是 **а** 者，變多數時去 **а** 加 **ы**

例如：газѐты

и

但是在 **жа, ча, ша, ща** 同 **га, на, ха** 等之後要去 **а** 加 **и**：

例如：кни́ги

中 性

окно́ — о́кна

а

大多數中性名詞，字尾是 **о** 者，變多數時去 **о** 加 **а**

例如：окно́ — о́кна

備註：像 стул 和 перо 這兩字變多數時成爲 сту́лья

перья 這種特殊的變化都一一便記

像 русский, русская 變多數時成為 русские 這個字本來是〔形容詞〕也可當〔名詞〕故變格時，是照形容詞的變法，讀者暫時記住。

2. 單數多數的人稱代名詞

人 稱	單 數	多 數
第 一 人 稱	я 我	мы 我們
第 二 人 稱	ты, Вы 你	вы 你們
第 三 人 稱	он 他	
	она 她	
	оно 牠	они 他們

Вы 這個人稱代名詞可以當單數，也可以當多數，（參照前一課）不是在一句句子的開首時 Вы 的 В 大寫及小寫可以依照你的需要而定。

УПРАЖНЕНИЯ 練習

1. 將下列名詞變成多數，並指出每一個重音的母音，並分別他們的性別。

товарищ, студент, газета, книга, комната, государство, картина, столица, карта¹; стол, шкаф, пол, порт, карандаш²; стена, страна, гора, окно³.

例如：товарищ — товарищи（陽性）

2. 將下列句子變成多數：

- 1) Я студент. 2) Он корреспондент. 3) Ты ученик.
4) Она ученица.

3. 將下列句子變成少數：

- 1) Мы американцы. Вы англичане. Они русские.

註

1. 此處重音不變
2. 重音是從字首到字尾
3. 重音是從字尾到字首。

- 2) Мы русские. Вы американцы. Онí англичане.
 3) Мы американки. Вы англичанки.
 4. 把下列中文譯成俄文：
 1) 莫斯科同列寧格勒是蘇聯的城市 2) 伏爾加和尼瓦是蘇聯的
 河流 3) 依佛諾夫同志和尼金同志是共產黨員 4) 我們是學生

4 ЧЕТВЕРТЫЙ УРОК

第四課

ТЕКСТ 正文

1. Я чита́ю, вы то́же чита́ете. Мы чита́ем. Кто ещё чита́ет? Студе́нты Па́влов и Ники́тин чита́ют. Товарищ Ла́пин, ты чита́ешь? Нет, я не чита́ю. Товарищ Ники́тин чита́ет, а я нет.

2. Сейчас товарищ Ива́нов не чита́ет, а говори́т. Вы говори́те или чита́ете? Я говорю́. Студе́нты Па́влов и Ники́тин то́же говори́т, а не чита́ют. Онí говори́т. Мы то́же сейчас говори́м, а ты не говори́шь. Мы говори́м, а ты нет.

3. Я говорю́ и чита́ю по-ру́сски. Вы понима́ете по-ру́сски. Вы говори́те и по-англи́йски, и по-ру́сски. Студе́нты Па́влов и Ники́тин понима́ют по-англи́йски, по-фра́нцузски и по-неме́цки. Вы говори́те по-кита́йски? Нет, не говорю́, но понима́ю. Я понима́ю и по-кита́йски и по-япо́нски. Я понима́ю по-испа́нски но, не говорю́.

Я — ру́сский. Я чита́ю и говорю́ по-ру́сски и по-украи́нски. Вы англи́чанин, Вы говори́те по-англи́йски. Господин Стронг испа́нец? Нет, он амери́канец, но он понима́ет по-

испáнски. Товáрищ Дюра́н — францу́з. Тов. Ма́рия Дюра́н — францу́женка. Они́ говоря́т по-францу́зски и по-англи́йски. Г. Та́нака — япо́нец? Да, он япо́нец. Он говоря́т по-япо́нски.

РАЗГОВОР 會話

- Вы понима́ете по-ру́сски?
- Да, понима́ю и говоря́ю. А что?
- Вы зна́ете, что зна́чит сло́во «го́род»?
- По-кита́йски «го́род» зна́чит “城市” или “都市”
- А как по-ру́сски сло́во “國家”?
- По-ру́сски (國家) — «стра́на»

СЛОВАРЬ 生字

я чита́ю 我讀	пони́ма́ете (您) 明白, 懂得
вы чита́ете 您讀, 你們讀	по-англи́йски 英語 (副詞)
мы чита́ем 我們讀	и по-англи́йски и по-ру́сски
кто чита́ет? 誰讀?	也會英語同俄語
ещё 又, 再, 還	пони́ма́ют (他們) 懂得
Па́влов 伯夫洛夫 (姓名)	по-францу́зски 法語 (副詞)
Ни́ки́тин 尼克金 (姓名)	по-неме́цки 德語 (副詞)
ты чита́ешь 你讀	по-кита́йски 華語 (副詞)
я не чита́ю 我不讀	по-япо́нски 日語 (副詞)
Ни́ки́тин чита́ет, а я нет 尼 克金讀, 但我不讀	по-испа́нски 西班牙語 (副詞)
сейча́с 立刻, 馬上	но 可是, 並且
говори́т (他) 說	по-украи́нски 烏克蘭語 (副詞)
вы говори́те? 您說嗎? 您會說 嗎?	Стро́нг 司脫老 (姓名)
	испа́нец 西班牙人
	испа́нка 西班牙女人